

№ 100 12.04.2017

№ _____ от _____

Гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар хәтерен мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Уставы нигезендә, зур өлеш керткән һәм дәүләт, республика, муниципаль район һәм (яисә) ижтимагый мөнәсәбәтләр үсешенә уңай йогынты ясаган күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар турында хәтерне саклап калу максатларында, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү тәртибе турындагы нигезләмәне гражданнарның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның хәтерен мәңгеләштерү максатларында аларның исемнәрен үзгәртү (кушымта итеп бирелә).

2. Саба муниципаль районы Башкарма комитетына әлеге карар кабул ителгән көннән соң ике ай эчендә түбәндәгеләр тапшырыла:

– Саба муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турында материаллар карау буенча комиссия составын төзәргә һәм расларга;

– Саба муниципаль районы башкарма комитеты каршындагы күренекле гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турында материалларны карау буенча комиссия турындагы Нигезләмәне эшләргә һәм расларга;

– гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү турында гаризаларның (үтенечнамәләрнең) рәвешләрен эшләргә һәм расларга.

3. Саба муниципаль районының жирле үзидарә органнарына, муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү мәсьәләләрен

хэл иткэндэ, Саба муниципаль районы башкарма комитеты каршындагы атаклы гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турындагы материалларны карау буенча комиссия белән аларның исемнәрен гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында үзгәртү буенча элемтә оештырырга.

4. Саба муниципаль районы составына керүче жирлекләренң жирле үзидарә органнарына түбәндәгеләрне тәкъдим итәргә:

– муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү тәртибе турында актлар чыгарганда, аларның исемнәрен гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар хәтерен мәңгеләштерү максатларында әлеге карарның 1 пункты белән расланган актта каралган нигезләмәләргә таянып эш итәргә;

– Саба муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы атаклы гражданнар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турындагы материалларны карау буенча комиссия белән муниципалитетара килешүләр нигезендә элемтә оештырырга.

5. Оештыру-хокукый рәвешләргә бәйсез рәвештә, предприятиеләргә, учреждениеләргә, оешмаларга күренекле гражданнар исемнәрен бирү мәсьәләләрен хэл иткэндә, әлеге карарның 1 пункты белән расланган акт белән билгеләнгән критерийларга, хәтерләрен мәңгеләштерү күздә тотыла торган объектларны сайлау өлешендә муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр (оешмалар) өчен, шулай ук аларга күрсәтелгән исемнәрен бирү кагыйдәләренә таянып эш итәргә тәкъдим итәргә.

6. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасының Хокукый мәгълүматлар турындагы <http://pravo.tatarstan.ru> рәсми порталында һәм Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының <http://saby.tatarstan.ru> рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

Саба муниципаль
районы Башлыгы

Р.Н. Минниханов

Муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү тәртибе
турында, гражданның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның хәтерен
мәңгеләштерү максатларында аларның исемнәрен үзгәртү хакында
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Гражданның, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү, аларны үзгәртү тәртибе турында нигезләмә (алга таба муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы (алга таба - муниципаль берәмлек) жирле үзидарә органнары тарафыннан оештырылган муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) күрсәтелгән затларның исемнәрен бирү юлы белән гражданның, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү кагыйдәләрен һәм тәртибен билгели.

1.2. Нигезләмә мәсьәләләренә жайга салмый:

- ¹Гражданның законнары таләпләре нигезендә аларны төзегәндә муниципаль предприятиеләргә исемнәр бирү;
- В²атанның саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү;
- ³Күренекле галимнәрнең хәтерен мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү;
- Атаклы гражданның, оешмалар, тарихи вакыйгалар исемнәре бирелүгә бәйле рәвештә муниципаль предприятие һәм учреждениеләр (оешмалар) биналарында мемориаль ⁴(истәлекле) такталар урнаштыру.

1.3. Сәяси репрессия корбаннары дип танылган затларның истәлеген

¹ Муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү, гражданның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның хәтерен мәңгеләштерү максатларында аларның исемнәрен үзгәртү гражданның законнары нигезендә йә, гражданның законнары нигезендә билгеләнгән оештыру-хокукый форманы, фирма исемнәр үзгәртмичә, аларның исемнәр белән беррәттән гамәлгә ашырыла.

² Күрсәтелгән мәсьәләләр «Ватанның саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү турында» 1993 елның 14 гыйнварындагы 4292-1 номерлы Россия Федерациясә Законны белән жайга салына.

³ Күрсәтелгән мәсьәләләр Россия Фәннәр академиясә тарафыннан «Россия Фәннәр академиясә, дәүләт фәннәр академияләрен үзгәртеп оештыру һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2013 елның 27 сентябрәндәге 253-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясындагы 2 өлешенә 9 пункты нигезендә хәл ителә.

⁴ Күрсәтелгән мәсьәләләр муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр (оешмалар) биналарында мемориаль (истәлекле) такталар кую турында карар кабул ителгән очракта, аларга исем бирелүгә бәйле рәвештә «Татарстан Республикасында мемориаль такталар урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2002 елның 1 апреләндәге 163 номерлы карары белән билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.

мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү мәсьәләләре нигезләмәсен жайга салганда, «Сәяси репрессияләр корбаннарын реабилитацияләү турында» 1991 елның 18 октябрәндәге 1761-1 номерлы Россия Федерациясе Законы белән билгеләнгән нигезләмәләр исәпкә алына.

1.4. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү дәүләт, республика, муниципаль район һәм (яисә) ижтимагый мөнәсәбәтләр үсешенә зур өлеш керткән һәм уңай йогынты ясаган күренекле гражданныр, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар турында истәлекне саклап калу максатларында гамәлгә ашырыла.

1.5. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирелә:

– дәүләтнең һәм (яисә) жәмгыятьнең, Россия Федерациясенең һәм (яисә) Татарстан Республикасының үсешенә (йогынтысы) рәсми танылган яки гомум танылган күренекле дәүләт, сәяси һәм жәмәгәт эшлеклеләре, башка гражданныр, оешмалар (тарихи вакыйгалар);

– муниципаль берәмлекнең икътисад (шул исәптән сәнәгат, авыл хужалыгы, төзелеш, торак-коммуналь хужалык һәм башка өлкәләр), сәламәтлек саклау, мәдәният, спорт, сәнгәт, мәгариф һәм мәгърифәт, социаль яклау, үсеп килүче буынны тәрбияләү, муниципаль берәмлектә хәйрия эшчәнлегә үсешенә зур өлеш керткән күренекле гражданныр;

– муниципаль берәмлеккә, муниципаль берәмлек составындагы жирлеккә (торак пунктына) яки аларның халкына яки муниципаль берәмлек алдында башка хезмәтләре, үз эшчәнлегә, башка файда китергән казанышлары булган күренекле гражданныр;

– хезмәт, ижтимагый, һөнәри һәм башка эшчәнлегә муниципаль берәмлек чикләреннән тыш абруй һәм жәмәгәтчелек тарафыннан танылу яулаган муниципаль берәмлектә туып - үскән шәхесләр;

– муниципаль берәмлек үсешенә сизелерлек йогынты ясаган күренекле тарихи вакыйгалар;

– муниципаль берәмлек үсешенә зур өлеш керткән, аның абруен күтәрүче күренекле оешмалар.

1.6. Муниципаль предприятиегә яисә учреждениегә исем бирү турындагы карар Саба муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба - карар, башкарма комитет) карары белән кабул ителә.

1.7. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү чараларын финанслау муниципаль предприятиегә яисә учреждениегә исем бирү турында үтенечнамә жибәргән инициатор ачкалары исәбеннән башкарыла.

1.8. Муниципаль предприятиегә яисә учреждениегә исем бирү муниципаль берәмлектә мөһим вакыйга булып тора, шуңа бәйлә рәвештә жирле үзидарә органнары һәм жәмәгәтчелек катнашында тантаналы шартларда чаралар оештырыла, матбугатта (башка массакуләм мәгълүмат чаралары) яктыртыла.

1.9. Кабул ителгән карарлар муниципаль берәмлек Уставында каралган тәртиптә рәсми басылып чыгарылырга (халыкка житкереләргә) тиеш.

2. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү кагыйдәләре.

2.1. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү заманча рус әдәби теле нормаларын үтәп башкарылырга тиеш (татар телендә исемнәр биргәндә - татар әдәби теле нормалары).

2.2. Ике яки берничэ муниципаль предприятие яки учреждениегэ бер үк исем бирү рөхсэт ителми.

2.3. Ике яисэ аннан күбрэк муниципаль предприятие яисэ учреждениегэ элек бер үк затларның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның исемнәре бирелгән һәм бу хужалык яисэ башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруны кыенлаштырса, шулай ук аерым муниципаль предприятие һәм учреждениеләргә элек бирелгән (тарихи) исемнәренә кире кайтару максатларында муниципаль предприятие һәм учреждениеләренң исемнәрен үзгәртү рөхсэт ителә;

2.4. Дәүләт һәм жәмәгать эшлеклеләренң, Нигезләмәненң 1.5 пунктында күрсәтелгән башка затларның исемнәре муниципаль предприятие һәм учреждениегә күрсәтелгән затлар вафат булганнан соң бирелә.

2.5. ⁵Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү турында карар кабул иткәндә Нигезләмәненң 1.5 пунктында күрсәтелгән затларның якын туганнарының фикере (алар булган очракта), муниципаль предприятиегә яисэ учреждениегә исем бирү юлы белән хәтерне мәңгеләштерү мөмкинлеге турындагы фикере исәпкә алына.

2.6. Вакыйганың яисэ исемен мәңгеләштерергә тәкъдим ителә торган затның әһәмиятен объектив бәяләү максатларында предприятие һәм учреждениеләргә исемнәр бирү гамәлгә ашырыла:

- Исеме мәңгеләштерелә торган зат вафат булганнан соң 5 ел үткәч;
- исеменә лаек булган вакыйгадан соң 10 ел узгач.

Өлеге пунктның беренче һәм икенче абзацларындагы нигезләмәләр Советлар Союзы Геройлары, Россия Федерациясе Геройлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе хезмәт Геройлары, Слава ордены белән бүләкләнгән гражданнар, «Ватан алдындагы казанышлар өчен» ордены белән бүләкләнгән гражданнар, «Татарстан Республикасы алдындагы казанышлар өчен» ордены белән бүләкләнгән гражданнар исемнәрен бирү очракларына һәм учреждениеләргә кагылмый.

2.7. Муниципаль предприятие яисэ учреждениегә исемен бирү күздә тотылган гражданның туганнары күрсәтелгән исемне бирү инициативасы белән чыгыш ясый алмыйлар.

3. Карарлар (боерыклар) кабул итү тәртибе.

3.1. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү инициаторлары булып дәүләт хакимияте органнары, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның һәм ижтимагый берләшмәләрнең хезмәт коллективлары, шулай ук гражданнарның 15 кешедән дә ким булмаган инициатив төркемнәре (алга таба - инициаторлар) торырга мөмкин. Инициатив төркемдә катнашучылар санының кимендә яртысы муниципаль берәмлек халкы булырга тиеш, аның составына Нигезләмәненң 2.7 пунктында күрсәтелгән затлар керергә тиеш түгел.

3.2. Инициаторлар Башкарма комитетка түбәндәге документлар тапшыра:

1) инициатор турында белешмәләр булган гариза яисэ үтенечнамә (юридик затлар өчен - юридик зат исеме, юридик адресы һәм контакт телефоны; физик затлар өчен - гражданнарның фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, яшәү урыны адресы, паспорт мәгълүматлары, контакт телефоннары), муниципаль предприятиегә яисэ

⁵ Хәтерне мәңгеләштерү күздә тотылган затларның якын туганнарының күрсәтелгән фикерен исәпкә алу тәртибе турында Нигезләмәненң 3.5.5 пунктын кара.

учреждениюгә тапшыруга бэйле чараларны финанслау чыганаclarы турында исем һәм тәкъдимнәр бирелүне нигезләү белән;

2) вакыйганың дәрәсләген яисә исемен мәңгеләштерә торган затның (оешманың) казанышларын раслый торган архив яисә башка документлар күчермәләре;

3) муниципаль предприятие яисә исеме бирелә торган учреждение турында мәгълүмат булган документлар, шул исәптән:

- гамәлдәге исеме, урнашу урыны (адресы), юридик адресы;
- житәкченең фамилиясе, исеме, атасының исеме, элемтәсе;
- предприятиенең (учреждениенең) күренекле зат, оешма яисә тарихи вакыйга исемен лаеклы бирүен раслай торган белешмәләр.

4) исем бирелүче муниципаль предприятие (учреждение, оешма) житәкчесенең язма рәвештә (ирекле рәвештә) ризалык яки инициатива белән килешмәүне чагылдырылган фикере;

5) исем бирелүче муниципаль предприятие (учреждение, оешма) гамәлгә куючы вәкаләтле вәкиленең язма рәвештә (ирекле рәвештә) ризалык яки инициатива белән килешмәүне чагылдырылган фикере.

3.3. Башкарма комитет кергән гаризаларны (үтенечнамәләрне) һәм кушып бирелә торган материалларны теркәүне һәм исәпкә алуны гамәлгә ашыра, күрсәтелгән документларны теркәлгәннән соң 5 эш көне эчендә Саба муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы күренекле гражданныр, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турындагы материалларны карау буенча комиссиягә (алга таба - Комиссия) жибәрә.

3.4. Башкарма комитетка тулы булмаган документлар комплекты кергән очракта, яисә документлар Нигезләмәнең 3.2 пункттында билгеләнгән таләпләргә туры килмәсә, күрсәтелгән документлар кимчелекләрне бетерү тәкъдире белән инициаторларга кайтарыла. Инициатор күрсәтелгән житешсезлекләрне бетергәннән соң гариза (үтенечнамә) белән кабат мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Документлар шулай ук Нигезләмәнең 3.10 пункттындагы икенче абзацында каралган нигезләрдә инициаторга кире кайтарыла.

3.5. Комиссия Башкарма комитет каршында төзелә.

3.5.1. Комиссиянең составы һәм Комиссия эшчәнлеген регламентлаучы нигезләмә Башкарма комитет тарафыннан раслана.

3.5.2. Комиссия составының кимендә өчтән берен жирле үзидарә органныр хезмәткәрләре, вазыйфай затлары, хезмәткәрләре яисә хезмәткәрләре булмаган жәмәгатьчелек вәкилләре тәшкит итәргә тиеш.

3.5.3. Комиссия утырышлары эшендә инициаторлар (инициаторлар вәкилләре) катнашу мөмкинлегә тәмин ителәргә тиеш.

3.5.4. Комиссиянең беренче утырышы Башкарма комитетта гариза (үтенечнамә) теркәлгән көннән алып 10 эш көннәннән дә соңга калмыйча уздырыла. Комиссиянең йомгаклау утырышы Башкарма комитетта гаризаны (үтенечнамәне) теркәгән көннән соң 25 календарь көннәннән дә соңга калмыйча уздырыла. Йомгаклау карары Комиссиянең беренче утырышы барышында кабул ителәргә мөмкин. Кворумны тәмин итү йомгаклау карары кабул ителә торган утырышта таләп ителә.

3.5.5. Кирәк була калса, Комиссия үз әгъзалары яисә Башкарма комитет бүлекчәләренә оештыру, тикшерү яисә башка кирәкле чаралар уздыру турында, шул исәптән Нигезләмәнең 1.5 пункттында күрсәтелгән затларның якыннары фикерен исәпкә алу максатларында, 2.5 пункттында каралган муниципаль предприятие яки учреждениегә исем бирү юлы белән аларның истәлеген мәңгеләштерү мөмкинлегә

турында, Нигезлэмәнең 3.5.1 пунктына ярашлы рәвештә расланган акт белән билгеләнгән тәртиптә йөкләмә бирә.

3.5.6. Муниципаль предприятие яисә учреждениегә исем бирү аеруча ижтимагый әһәмияткә ия булган очракта, Комиссия муниципаль берәмлек халкының жәмәгать фикерен өйрәнү буенча законнарда каралган рәвешләрдә чаралар үткәрү турында муниципаль берәмлек Башлыгына тәкъдим кертергә мөмкин.⁶

3.5.7. Килгән документларны карау нәтижәләре буенча Комиссия нәтижә ясый, алар барлык булган материаллар белән бергә комиссиянең йомгаклау утырышы уздырылган көннән соң 3 эш көннәннән дә соңга калмыйча Башкарма комитет аппаратына тапшырыла.

Карар чыгарганда Комиссия бәяләмәләре исәпкә алынырга тиеш. Комиссия бәяләмәсендәгә нәтижәләр карарлар чыгарганда мәжбүри түгел.

3.6. Муниципаль предприятиегә яки учреждениегә исем бирү мөмкинлеге турында комиссия карар кабул иткән очракта, башкарма комитет аппаратына кушымта белән тапшырыла торган карар проекты эзерләнә:

- аңлатма язуы;
- Комиссия бәяләмәсе;
- Комиссия утырышы беркетмәсеннән өземтәләр;
- Нигезлэмәнең 3.2 пунктында күрсәтелгән документлар.

3.7. Муниципаль предприятиегә яисә учреждениегә исем бирү өчен нигезләр булмау һәм шул ук вакытта инициаторның башкарма комитет аппаратына каршы килмәве турында комиссия тарафыннан карар кабул ителгән очракта, Комиссия бәяләмәсе белән инициаторга язмача җавап проекты тәкъдим ителә.

3.8. Муниципаль предприятиегә яисә учреждениегә исем бирү өчен нигезләр булмау турында Комиссия карары белән инициаторлар килешмәгән очракта, башкарма комитет аппаратына Нигезлэмәнең 3.6, 3.7 пунктларында күрсәтелгән документлар, инициаторның язма рәвештә (ирекле формада) каршы төшүләре белән тапшырыла.

3.9. Карар Башкарма комитетта гаризаны (үтенечнамәне) теркәгән көннән алып 30 календарь көннән дә артмаган срокта кабул ителә (имзалана).

⁷Нигезлэмәнең 3.5.6 пунктында каралган чаралар үткәрү турында карар кабул ителгән очракта, күрсәтелгән срок 15 календарь көнгә озайтылырга мөмкин.

3.10. Муниципаль предприятиегә яисә учреждениегә исем бирүдән баш тарту турында карар кабул ителгән очракта, башкарма комитет 3 эш көне эчендә инициаторга кабул ителгән карар турында язмача хәбәрнамә җибәрә.

Шул ук сорау буенча кабат гариза (үтенечнамә) белән инициатор Башкарма комитетка 5 елдан да иртәрәк мөрәҗәгать итәргә хокуклы түгел.

4. Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә исемнәр бирү турында муниципаль хокукый актларны гамәлгә ашыру. Хокук

⁶ Мәсәлән, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясында каралган граждандардан сораштыру үткәрү юлы белән.

⁷ Халык фикерен «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 31 статьясында каралган граждандардан сораштыру үткәрү юлы белән билгеләгәндә, күрсәтелгән 15 көнлек срокта хокук куллану актын кабул итү срогын озайту, кагыйдә буларак, муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органының чираттан тыш утырышын уздырганда мөмкин. Әлеге шартларны исәпкә алып, муниципаль норматив хокукый актта вәкиллеке орган эше вакытында хокук куллану актын кабул итү вакытын штат режимында озайту мөмкинлеге каралырга мөмкин.

куллану практикасында барлыкка килэ торган бэхэс һәм каршылыкларны жайга салу

4.1. Муниципаль предприятие һәм учреждениегә исем бирү чараларына чыгымнар, Нигезләмәнең 1.7 пункты белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, муниципаль берәмлек, юридик затлар, оешмалар һәм башка, законнар белән тыелмаган чыганаclar бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.2. Нигезләмәне үтәгәндә барлыкка килергә мөмкин бэхәсләр һәм каршылыклар сөйләшүләр юлы белән яисә законда билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.